

19de Møde.

Fredag den 18de November, Kl. 2.

Protokollen for forrige Møde blev oplæst og vedtagen.

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Fortsættelse af første Behandling af Forslag til Lov om Næringsdrift.

Schultz: Da der allerede er ført en temmelig lang og indgaaende Diskussion om det foreliggende Forslag, og da der navnlig er leveret ypperlige Bidrag af ærede Medlemmer, der have siddet i Næringslovkommissionen, skal jeg ikke komme ret dybt ind paa selve Forslaget, men kun tillade mig nogle faa Bemærkninger. Ligesom det ærede 1ste Medlem for 6te Kreds (Koch) beklager jeg, at den lange Tid, Forslaget har ligget i Folketinget, ikke har bragt det nærmere den Skikkelse, som de næringsdrivende have kunnet ønske det at faa. Jeg beklager det, fordi det jo tyder paa en ringe Interesse for, hvorledes Næringslivet i det hele taget udvikler sig, og paa en ringe Imødekommenhed over for de stærke Ønsker, der er oppe blandt de næringsdrivende. Over for de forskellige Udtalelser om, at det vilde være et Tilbageskridt at optage tvungne Fagprøver i Forslaget, maa det maaske være mig tilladt at minde om, at da Frihedsbevægelsen bredte sig over Landet for 50 Aar siden, og Frihedsvennerne den Gang ogsaa havde Næringsfriheden paa deres Program, rejste der sig en Bevægelse derimod rundt omkring i den danske Haandværkerstand hele Landet over. Det har vist sig, at efter de 50 Aar er denne Stemning ikke gaaet tilbage, de samme Røster lyde endnu paa de forskellige Møder, som affoldes omkring i Landet af Haandværkerne. Vi billige vel, at mange af de den Gang bestaaende uheldige Privilegier, som med en vis Berettigelse kunde siges vare hemmende for den fri Udvikling, ophævedes, men betragte det tillige som en stor Forseelse mod Udviklingens Trivsel paa solid Grund, at man bortrev ethvert

Værn til Beskyttelse for den faglige Dygtighed. Man kan vist heller ikke lukke Øjnene for, at dette i mange Tilfælde har ført til en usund Konkurrence, til at mange Humbugs- og Svindelforretninger have kunnet trives, som drives af Reklamemagere, der ikke have Spor af Kendskab til den Forretning, de drive, saaledes at det har været dem muligt i mange Tilfælde at proppe lettroende Købere med Varer af tvivlsom Værdi. Saadanne Forhold kunne heller ikke virke opmuntrende paa Dygtiggørelsen af Haandværkerne, da det jo tillige viser sig, at de maa bukke under i Kampen for Tilværelsen over for Kapitalens Magt. Det blev af det ærede 5te Medlem for 1ste Kreds (Andersen) og det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Oct. Hansen) paapeget, at Kapitalen var det eneste, der kunde hjælpe. Det er naturligvis rigtigt, at Kapitalen vil kunne hjælpe, men jeg tvivler om, at det vil være de Herrer muligt at anvise en Vej, hvorved man vil være i Stand til at kunne stille en Driftskapital til Raadighed for Folk, der ikke have andet end deres Dygtighed at stole paa. Der har saa ofte saavel inden som uden for Rigsdagen lydt skønne Ord og stærke Røster om, at Mellestanden burde bevares, og det er vel et Ønske, der er meget almindeligt, at vi ikke her til Lands som i de store Industrilande skulle dele vor Befolkning i to Klasser, en, der sidder inde med al Velstand, og en anden, der maa synke ned i Armod og Fattigdom. Hvis der derfor er en Gnist af Sandhed og Oprigtighed i de kærlige Ønsker, der have lydt for at bevare Mellestanden, da tror jeg, det navnlig bør vise sig paa dette Punkt, da netop de Folk, vi ønske at beskytte, nærmest udgøre en væsentlig Del af Mellestanden. Jeg vil slutte med at sige, at det forekommer mig, man maa kunne stille den Fordring til en Næringslov, at den beskytter Dygtigheden og værner Befolkningen mod Humbug, og jeg vil udtale min Tilfredshed med, at Bestemmelsen om Fagprøver er optagen i Lovforslaget, rette en Tak til den højtærede Minister for hans velvillige Udtalelser om dette Punkt og bede det høje Ting se velvillig paa dette Forslag.

G. Hansen: Jeg skal straks erklære, at jeg ikke er en Ven af Indførelse af tvungne Prøver. Naar der som her skal foretages en saagennemgribende Forandring ved Indførelse af Tvang paa et tidligere frit Omraade, bør der være tvingende, i alt Fald tilstrækkelige Grunde dertil. Men